

Boegbeelden groene sector

Branchevereniging VHG verzamelt 'boegbeelden': mensen die een bijzondere betekenis hebben (gehad) voor de groene sector. Door hun beroep, ervaring, expertise, visie of speciale activiteiten leveren ze een belangrijke bijdrage aan de waarde van groen in onze maatschappij. Door deze mensen te portretteren in VHG Magazine, kan de branche kennis nemen van hun inzichten en ideeën. We hopen dat deze verhalen inspireren om concreet invulling te geven aan het thema 'groen maakt gelukkig'. Dit keer is Michaël van Straalen aan het woord. Hij is voorzitter van MKB-Nederland én een groot natuurliefhebber.

Michaël van Straalen, voorzitter MKB-Nederland:

“Ik zou niet zonder groen kunnen. Wie wel?”

Voor iemand die zo van de natuur houdt als Michaël van Straalen, is de werkplek in de Haagse Malietoren niet direct een feest. Het uitzicht vanuit zijn werkkamer op de twaalfde verdieping is wijds, maar aan zijn kant nauwelijks groen. Gelukkig mag hij iedere avond terugkeren naar zijn huis in de bossen bij Den Dolder. “Een heerlijke plek, bewust gekozen.”

Tekst: Annemieke Bos
Fotografie: Michiel Pothoff

Mijn groenplek

“Dat is de plek waar ik woon, aan de bosrand in Den Dolder. Natuurlijk zijn er ook tal van andere mooie locaties. De natuur in Zwitserland bijvoorbeeld. Of de Nederlandse kust. Toen de kinderen klein waren, zochten we jaarlijks de zee op bij Vlissingen. Later trokken we naar Oost-Europa. In Slowakije heb ik wolven, beren, lynxen en enorme edelherten gezien! Ook veel hagedissen en ooievaars trouwens. Ik kwam er vlinders tegen die ik alleen nog uit een boekje kende. De koninginnenpage bijvoorbeeld. Dat is fantastisch.”

“Groen doet me goed, dat heb ik altijd al gehad. Als ik vanuit mijn werkkamer naar buiten kijk, denk ik: ‘wat is hier veel gebouwd’.” Michaël van Straalen is sinds november vorig jaar voorzitter van MKB-Nederland. Daarvoor was hij al zes jaar vice-voorzitter van deze ondernemersvereniging. De focus voor de komende jaren is helder: groei. “Na jaren van crisis richten we ons daar weer op. In alle sectoren, ook in de groene branche.” Economische groei is volgens Van Straalen mogelijk door verschillende maatregelen te nemen. De belangrijkste is wel het verlagen van de lasten en risico's, zodat werkgevers en werknemers onder de streep meer overhouden. “Er zijn veel lasten naar het bedrijfsleven verschoven. De kosten op arbeid zijn hoog. De loon-doorbetaling bij ziekte is een forse last. Tegelijkertijd is de druk op de markt toegenomen. Denk aan de prijsdruk en concurrentie. Consumenten hebben hun inkomen zien afnemen, met dalende bestedingen als gevolg. Dat alles heeft geleid tot een ander speelveld.”

Naast de ondernemer staan
Meer ruimte om te ondernemen kan volgens de voorzitter worden gecreëerd door

kritisch te kijken naar het fiscale regime en de financieringsmogelijkheden voor ondernemers. “Vanaf 2008 is financiering een serieus probleem, zeker ook in de groene branche. We zijn door de jaren heen denk ik op een andere manier naar banken gaan kijken. We zien nu een kentering. Banken beseffen dat ze meer naast de ondernemer moeten gaan staan. Daar ben ik blij om, we hebben hen daar vaak op aangesproken. Ze kunnen een spelfunctie vervullen waar het de kredietvraag betreft, ook als ze die zelf niet kunnen beantwoorden. Kredietverstrekking wordt nooit meer zoals het was, daar moeten we ons op instellen.”

Minder regeldruk

Naast lastenverlichting pleit MKB-Nederland voor meer ondernemersvriendelijke wet- en regelgeving. “Neem aanbestedingen. De leden van VHG hebben er belang bij dat aanbesteden en inbesteden zodanig worden vormgegeven dat het niet in hun nadeel is. Dat is een blijvend aandachtspunt. Er is nu een nieuwe aanbestedingswet, maar je ziet dat er nog een hele slag gemaakt moet worden om niet meer puur op laagste prijs te gunnen. Prijs is slechts één van de beoordelingscriteria,

naast zaken als creativiteit, duurzaamheid, milieu en de bijdrage die een groenproject kan leveren aan de leefomgeving. Ook die moet worden gewogen. Om aanbesteders daarbij te helpen, hebben we actieteam opgezet.” De regeldruk rond omgevingsvraagstukken mag fors minder. “Hoe sneller doorlooptijden van procedures – ook lokaal – hoe beter het is voor de ondernemers. Spreek een tijd af voor een reactie op een vergunningaanvraag. Binnen vier weken geen reactie? Dan mag je ervan uitgaan dat er goedkeuring is. Zo ver gaan wij.”

Mkb centraal

De focus op groei kent vele aspecten. Belangrijk daarbij is volgens Van Straalen de grondhouding van de overheid: “Blijf denken binnen de juiste maat der dingen. In ondernemingsland is dat het midden- en kleinbedrijf. 98 procent van het bedrijfsleven behoort daartoe. Hoeveel wet- en regelgeving is nu echt afgestemd op deze groep? Dat moet je met een lampje zoeken. Nadrukkelijk pleiten wij voor het centraal stellen van mkb'ers in regelgeving. Blijf als politiek, als provincie, maar vooral ook als lokale overheid denken aan die kleine ondernemer met 3 of 7 medewerkers. Moet er worden bezuinigd? >

Biografie

Michaël van Straalen (1956) werd geboren in De Bilt. Na zijn middelbare school begon hij met een studie Nederlandse taal- en letterkunde, maar brak deze af om zijn eigen technisch bureau te beginnen. Hij richtte diverse metaalbedrijven op en is nog altijd directeur-eigenaar van een aantal van deze bedrijven. Van Straalen heeft ook op bestuurlijk niveau een lange staat van dienst. Zo is hij onder andere lid van het dagelijks bestuur van de Sociaal-Economische Raad en voorzitter van de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven. Op 4 november 2013 is hij benoemd tot voorzitter van MKB-Nederland. Sinds 2007 was hij al vicevoorzitter van deze ondernemersorganisatie en voorzitter van de Koninklijke Metaalunie. Michaël van Straalen is getrouwd en heeft twee kinderen.

- > Kijk dan vooral naar de eigen organisatie, snijd in eigen vlees, in plaats van het af te wentelen op burgers en ondernemers. Waarom moet de OZB omhoog? Willen we lokaal weer economische groei realiseren, dan zullen gemeenten meer naast de ondernemer moeten staan. Zorg dat de lasten niet verder toenemen, dat de regels flexibel worden toegepast, uiteraard binnen wetgeving. Er is hier heel veel te winnen. Dan kunnen mkb-ondernemers die groeistap maken.”

Groen is belangrijk

MKB-Nederland draagt de inspanningen van VHG om groen hoger op de politieke agenda te krijgen, een warm hart toe. “De meerwaarde van groen is groot. En dan heb ik het niet alleen over de gevoelswaarde. Als je daar als gemeente geen oog voor hebt, dan ben je in mijn ogen bezig met het laten verloederen van de leefomgeving. Je ziet groenstroken vervuilen, perken vervallen, met alle gevolgen van dien. We weten hoezeer goed verzorgd groen een bijdrage kan leveren aan het welzijn en gevoel van veiligheid van mensen. Zet dat hoog op je agenda. Daar waar gemeenten dat wel belangrijk vinden, is de uitstraling positief. Daar ben ik een warm voorstander van. Nog los van de ecologische aspecten, CO₂-terugdringing en waterberging. Groen is belangrijk. Niet alleen buiten, ook binnen. In winkelcentra bijvoorbeeld. Het is prettig voor het winkelend publiek en goed voor de ondernemers,

want het blijkt tot hogere omzetten te leiden.”

Een bijzonder bos

Van Straalen groeide op in De Bilt. Hij speelde veel in de natuur. “Dat moest wel, we woonden niet zo groot. Wilde je spelen, dat deed je dat buiten. Tussen De Bilt en Groenekan is een bosgebied. Dat was ons domein. Niet groot, maar wij kinderen beleefden dat wel zo. Als ik mijn ogen sluit, zie ik de paden nog voor me en hoor ik de krekels. Het was een bijzonder bos, eerst loofbomen, verderop een veldje, een strook waar een boer graan verbouwde en daarachter een donker stuk met naaldbomen. Wij noemden dat ‘de wildhoek’, daar zaten de reeën, vossen en uilen. Talrijke roofvogels heb ik er gezien. Als kind was ik al gebiologeerd door wat de natuur allemaal in zich draagt. Ik heb enorme sprinkhanen gevangen. Uilenballen gezocht en uitgeplozen. Ik ben dus heel vertrouwd met een bosrijke omgeving. Daarom woon ik nu in Den Dolder, met veel bomen in de tuin. Midden in de nacht wakker worden van de uilen, dat is een feest. ’s Winters sporen in de sneeuw ontdekken. In het voorjaar de knoppen van de dennen horen openspringen. Als je dat nog nooit hebt gehoord, dan heb je wat gemist. De natuur doet me beseffen hoe klein we zijn als mensen.”

Hard werken

“Bijna twintig jaar geleden hebben we de

tuin om ons huis laten aanleggen. We houden het zelf bij. Met de arme, zure grond die we hebben is dat hard werken. We zijn nu met een ambitieus plan bezig om de tuin anders in te richten.” Van Straalen weet wat het is om hard te werken. Op jonge leeftijd brak hij zijn studie Nederlands af om een technisch bureau te beginnen. Een lange ondernemerscarrière in de metaalsector volgde. Ook bekleedde hij diverse bestuursfuncties. “Ik zou het iedere ondernemer in deze tijd willen adviseren: werk hard. Dat klinkt als een open deur, dat besef ik. Maar de wereld verandert. Snel meebewegen met wat er in de omgeving gebeurt, is cruciaal. Dat is helemaal niet makkelijk. In de groenbranche is veel kleinschaligheid. Die kun je uitnutten met flexibiliteit. Zijn de loonkosten te hoog? Zorg voor een flexibele schil. Wil je anticiperen op de beweging van energiezuinig bouwen? Zorg dat je meedoet in de discussie. Samenwerken is vanzelfsprekend. Een thema als duurzaamheid gaat over verschillende sectoren. Maak gebruik van elkaars kennis. Praat met architecten, gemeenten en bouwbedrijven, dan kom je op nieuwe ideeën. Snel schakelen is van levensbelang in jullie sector. De branchevereniging kan daar zeker bij helpen. VHG is lid van MKB-Nederland, maar ook van VNO-NCW en PZO-ZZZP. Dat is een heel goede strategie. Zo kan zij de belangen van alle leden behartigen.” ■